

Voorstel aan : Gemeenteraad van 25 januari 2010
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 12 januari 2010
Nummer :
Onderwerp : Wijziging model Rekenkamercommissie Haren
Bijlage(n) : 1. Concept raadsbesluit

Ter inzage:

- Eindrapport Evaluatie onderzoek naar de Rekenkamercommissie Haren
- Verordening op de rekenkamercommissie

Samenvatting : Naar aanleiding van een evaluatie naar het functioneren van de rekenkamercommissie Haren, wordt u voorgesteld een nieuw model voor de inrichting van de rekenkamercommissie vast te stellen, met wijzigingen voortvloeiend uit het nieuwe model.

Voorgestelde beslissing :

- Een nieuw model voor de inrichting van de rekenkamercommissie waarbij de commissie bestaat uit twee interne leden, twee externe leden en een externe voorzitter;
- Structurele ophoging van het budget voor de rekenkamercommissie met een bedrag van € 3.000,- per 1 januari 2010, voor de vergoeding van twee externe leden en dit bedrag bij te ramen in de Burap I 2010.
- De continuering van het ambtelijk secretariaat op de huidige wijze door extern in te blijven huren.

Inleiding

Sinds 2006 is de rekenkamercommissie in de gemeente Haren functioneel. De gemeente Haren heeft destijds gekozen voor een rekenkamerfunctie in de vorm van een rekenkamercommissie met vier interne leden en een externe voorzitter. Door het vertrek van een van de leden en het vertrek van de voorzitter zijn twee vacatures ontstaan, een vacature voor een lid en een vacature voorzitter. Door het vertrek van een van de leden en het vertrek van de voorzitter en mede gelet op signalen dat de rekenkamercommissie niet optimaal functioneerde, leek dit een goed moment om een evaluatie uit te voeren, alvorens nieuwe leden te werven.

De evaluatie is uitgevoerd door het onderzoeksbureau 'De Lokale Rekenkamer'. Naar aanleiding van dit evaluatieonderzoek, wordt u een aantal wijzigingsvoorstellen voor wat betreft de inrichting van de rekenkamercommissie voorgelegd, met als doel om de rekenkamercommissie waar mogelijk te verbeteren. Immers, de rekenkamerfunctie is een van de instrumenten die de raad in handen heeft om zijn controlerende rol goed op te kunnen pakken. Een stevige basis vormt de kern voor het goed functioneren van de rekenkamercommissie. Hiertoe is het noodzakelijk dat in ieder geval de randvoorwaarden goed geborgd zijn.

De belangrijkste wijziging ten opzichte van het huidige model, is dat de rekenkamercommissie voorheen alleen bestond uit interne leden en een externe voorzitter terwijl nu wordt voorgesteld om naast interne leden ook externe leden te werven. Dit is een van de uitkomsten uit het evaluatieonderzoek, uitgevoerd in 2009. Daarnaast vinden een aantal wijzigingsvoorstellen plaats, voortvloeiend uit het nieuw voorgestelde model.

Doelstelling

De evaluatie van de rekenkamerfunctie heeft als doel gehad de rekenkamercommissie waar mogelijk te verbeteren. Binnen de gemeente Haren heeft de rekenkamercommissie zich ten doel gesteld een bijdrage te leveren die de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de burgers van Haren ten goede komt, met name door het doen van onderzoek naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door de gemeente gevoerde beleid. Hiertoe voert de rekenkamercommissie evaluatieonderzoek uit. In de evaluatieonderzoeken wordt de uitvoering van het beleid en beheer getoetst aan de doelstellingen van de gemeenteraad. Door rekenkameronderzoek kan de gemeenteraad naast de sturing op hoofdlijnen ook sturen op specifiekere delen van het beleid, waar wenselijk.

Evaluatieonderzoek, conclusies en aanbevelingen

Het evaluatieonderzoek is onder begeleiding van de voorzitter van de raad uitgevoerd door het onderzoeksbureau 'De Lokale Rekenkamer'. Voor het onderzoek zijn stukken bekeken en gesprekken gevoerd met de voorzitter van de raad, de griffier, de interne leden en de ambtelijk secretaris.

Het bureau heeft geconcludeerd dat de rekenkamercommissie in Haren niet optimaal functioneert. De onderwerpen spraken niet altijd aan, de raad is te weinig betrokken geweest bij de onderzoeken, de communicatie schoot op verschillende fronten tekort en er bleek geen sterke binding te zijn tussen de voorzitter en de leden.

Het bureau heeft op basis van het evaluatieonderzoek een aantal aanbevelingen gedaan. Het rapport is vervolgens gepresenteerd aan de raad, waarna de raad dit rapport voor kennisgeving heeft aangenomen. Als grootste verbeterpunt noemen zij de communicatie in het algemeen en specifiek de communicatie intern op de rekenkamercommissie gericht. Verwachtingen onderling dienen te worden uitgesproken. Daarnaast wordt benadrukt dat de communicatie richting raad verbeterd kan worden. Dit vergt echter een inzet van beide kanten. Zowel vanuit de rekenkamercommissie, maar zeker ook vanuit de raad. Het is belangrijk dat raadsleden zich realiseren dat de rekenkamercommissie een instrument is van de raad en dat de raad dit instrument kan inzetten om zijn controlerende rol ten aanzien van het gevoerde beleid binnen de gemeente Haren, te versterken. Dit behoeft inzet en betrokkenheid vanuit de raad.

Daarnaast zijn er nog een aantal aanvullende aanbevelingen gedaan die meer liggen in de sfeer van de randvoorwaarden. Voor een uitgebreide beschrijving van de aanvullende aanbevelingen verwijzen wij naar het ter inzage gelegde evaluatierapport van de Lokale Rekenkamer.

Model

Bij de instelling van een rekenkamerfunctie heeft de gemeente Haren gekozen voor een model waarbij vier interne leden en een externe voorzitter zijn benoemd. Destijds is voor dit model gekozen vanwege het feit dat de leden een directe relatie met de raad hadden. Toch wordt nu na een aantal jaren de voorkeur gegeven aan een rekenkamerfunctie met zowel interne als externe leden.

Overwegingen

Het huidige model heeft als voordeel dat de interne leden een directe relatie met de raad hebben. Dit betekent dat de interne leden goed op de hoogte zijn van de lokale situatie en de politieke issues die leven binnen de raad, waardoor een goede oriëntatie kan plaatsvinden van onderwerpen die zich lenen voor onderzoek. De onderwerpen vinden op deze wijze beter aansluiting bij de wensen van de raadsleden.

Op dit moment gaat de voorkeur echter uit naar een rekenkamercommissie met zowel interne als externe leden. Dit heeft onder meer te maken met het feit dat externe leden een meer objectieve blik kunnen hebben, er geworven kan worden op specifieke deskundigheid en de werklast voor de interne leden verminderd wordt. Daarnaast wordt met externe leden de onafhankelijkheid van de commissie geborgd. In de commissie zit tenminste twee interne leden, waarvan één lid uit de coalitie en één lid uit de oppositie.

Rol griffier

De ambtelijke ondersteuning van de rekenkamercommissie is tot begin 2009 een taak van de griffier geweest. Hiervoor waren echter te weinig uren beschikbaar, waardoor na tijdelijke extra inzet van de griffieondersteuning uiteindelijk is gekozen voor externe inhuur in de persoon van mevrouw I. Ruys. Mede gelet op de rol van de griffier als adviseur van de raad is het niet wenselijk om de griffier ook in te zetten als (inhoudelijk) adviseur van de rekenkamercommissie. De externe invulling van het ambtelijk secretariaat functioneert naar alle tevredenheid. Mevrouw Ruys is bereid het ambtelijk secretariaat van de rekenkamercommissie van Haren te blijven vervullen. De invulling van het ambtelijk secretariaat kan hiermee gecontinueerd worden zodra de rekenkamercommissie weer actief is. De ambtelijk secretaris voert de werkzaamheden uit onder verantwoordelijkheid van de voorzitter van de commissie.

De rol van de griffier beperkt zich in het nieuwe model tot een intermediair tussen de rekenkamercommissie en de raad. Het gaat hierbij met name om het goed stroomlijnen van het besluitvormingsproces en zorg dragen voor goede faciliteiten voor de rekenkamercommissie.

Financiën

Het huidige budget voor de rekenkamercommissie bedraagt op dit moment € 27.190,-. Dit bestaat uit een bedrag voor onderzoek en een bedrag voor overige kosten. Het budget voor onderzoek is in 2007 opgehoogd naar € 15.000,-. Met dit onderzoeksbudget kan de rekenkamercommissie één groot onderzoek en wellicht een kleiner onderzoek/quickscan uitvoeren.

De overige kosten bestaan uit de vergoeding extern voorzitter, lidmaatschap NVRP, cursussen leden, vergaderkosten, reiskosten, uren inhuur ambtelijk secretaris en onvoorzien.

Echter, met het aantrekken van externe leden zullen de kosten stijgen. Interne leden (raadsleden) krijgen geen extra vergoeding voor het werk voor de rekenkamercommissie. Externe leden daarentegen wel. Voorgesteld wordt dan ook om het budget structureel op te hogen met een bedrag van € 3.000,- voor de vergoeding van twee externe leden voor de rekenkamercommissie, uitgaande van gemiddeld tien vergaderingen per jaar. Het totale budget voor de rekenkamer bedraagt dan € 30.190,-. Om de kwaliteit van de onderzoeken te kunnen waarborgen, wordt voorgesteld minimaal € 20.000,- van dit totaalbedrag aan onderzoek te besteden. Resteert een bedrag van € 10.190,- voor de overige kosten.

Voortgang

Wanneer uw raad een nieuw model voor de inrichting van rekenkamercommissie heeft vastgesteld, dienen nog een aantal zaken geregeld te worden. Het betreft hier onder andere de wijziging van de ‘Verordening op de rekenkamercommissie 2005’ en het opstellen van een procedure en de profielschetsen voor inrichting van de rekenkamercommissie.

Verordening op de rekenkamercommissie

In een Verordening op de rekenkamercommissie worden afspraken en verantwoordelijkheden vastgelegd, waardoor de uniformiteit in de uitvoering van de taken geborgd wordt. Vanwege de transparantie en leesbaarheid zal een nieuwe Verordening ter vaststelling aan u worden voorgelegd, onder gelijktijdige intrekking van de huidige Verordening.

Met een nieuwe Verordening behoeft gelijktijdig het Reglement van Orde een aantal wijzigingen. Dit document zal gelijktijdig met de nieuwe verordening aan u worden voorgelegd.

Wervingsprocedure en profielschetsen

Voor de wervingsprocedure wordt nadat de raad een besluit heeft genomen over de inrichting van de rekenkamercommissie, een aparte procedure opgesteld. Tegelijkertijd kan dan een sollicitatiecommissie worden benoemd, bestaande uit de voorzitter van de raad, twee raadsleden en de griffier. De sollicitatiecommissie zal benoemd worden voor de komende raadsperiode 2010 t/m 2013. Hiermee wordt de continuïteit geborgd wanneer er vacatures in de rekenkamercommissie ontstaan. Daarnaast worden profielschetsen opgesteld voor de leden en de voorzitter.

Voorstel

Wij stellen u voor in te stemmen met:

- een nieuw model voor de inrichting van de rekenkamercommissie waarbij de commissie bestaat uit twee interne leden, twee externe leden en een externe voorzitter;
- structurele ophoging van het budget voor de rekenkamercommissie met een bedrag van € 3.000,- per 1 januari 2010, voor de vergoeding van twee externe leden en dit bedrag bij te ramen in de Burap I 2010.
- de continuering van het ambtelijk secretariaat op de huidige wijze door extern in te blijven huren.

Haren, 22 december 2009

namens de raad,

mr. M. Boumans MPM,
voorzitter